

Alicja Potocka

Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej
e-mail: alicja.potocka@pw.edu.pl

Agnieszka Kowalczyk

Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej. Filia Płock
e-mail: agnieszka.kowalczyk@pw.edu.pl

Gromadzenie i zarządzanie zbiorami w bibliotece akademickiej. Z doświadczeń Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

DOI: <http://dx.doi.org/10.18778/0860-7435.29.02>

Abstrakt: W artykule omówiono zarządzanie księgozbiorem Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej w kontekście zmian, które zaszły w nim na przestrzeni ostatnich 10 lat. Omówiono księgozbiór tradycyjny (w wersji papierowej) oraz zasoby elektroniczne, ich rozwój oraz wzajemne przenikanie się, zależności i autonomię. Przedstawiono problemy dotyczące kształtowania zasobów Biblioteki. Poruszono kwestie księgozbioru dydaktycznego, w tym dla studentów zagranicznych. Podjęto temat współpracy Biblioteki z Uczelnią w pracach nad polepszeniem jakości kształcenia.

Słowa kluczowe: gromadzenie zbiorów, zarządzanie zbiorami, biblioteki naukowe, otoczenie biblioteki, obsługa użytkowników

Wprowadzenie

Biblioteki szkół wyższych to warsztat pracy społeczności akademickiej. Zapis taki widnieje także w Statucie Politechniki Warszawskiej (dalej: PW). W Dziale VIII Statutu PW opisano System Biblioteczno-Informacyjny (dalej: SBI) (*Statut...*, 2015, s. 29–31) oraz jego zadania, do których należy „udostępnianie, gromadzenie oraz opracowywanie zbiorów i informacji w zakresie niezbędnym do wspomagania i obsługi badań naukowych, realizacji studiów oraz innej działalności dydaktycznej, informacyjnej [...]” (Tamże, s. 30). By sprostać tym zadaniom biblioteki muszą się rozwijać. Monitorowaniem procesów i kierunków przemian zachodzących w bibliotekach zajmują się organizacje bibliotekarskie, m.in. American Library Association (ALA) i International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)¹, które „podpowiadają”, jak kształtować księgozbiór akademicki.

Z Raportu Komitetu ds. Planowania i Badań ACRL (ACRL Research Planning and Review Committee, American Library Association) opublikowanego w 2012 r. wynika, że biblioteka winna być aktywnym uczestnikiem procesu edukacji, tzn. wspierać studentów w nauce i przyczyniać się do sukcesów badań naukowych (*2012 top ten trends...*, 2012).

W kolejnym raporcie ACRL z roku 2016 zwrócono m.in. uwagę na elastyczność w gromadzeniu zasobów, na dostosowanie oferty biblioteki do potrzeb użytkowników (*2016 top trends...*, 2016).

Równie ważnym dokumentem pokazującym kierunek przemian zachodzących w bibliotekach są opracowane przez IFLA wytyczne dla bibliotek w kwestii e-zasobów (Johnson et al., 2012), w których opisano zagadnienia dotyczące polityki gromadzenia, udzielania licencji i oceny.

Wymienione dokumenty wskazują na przemiany, które od kilku lat obserwujemy w bibliotekach akademickich: zmienia się struktura zbiorów bibliotecznych, ubywa tradycyjnych czytelników, przybywa użytkowników korzystających ze zbiorów online.

Tak dzieje się i w bibliotekach Politechniki Warszawskiej. Pracownicy Oddziału Udostępniania i Przechowywania Zbiorów pamiętają kolejki po odbiór książek. Obecnie, w takich okresach jak początek roku akademickiego czy sesje egzaminacyjne, choć do biblioteki wciąż przybywają duże grupy studentów, to jednak nie są tak liczne jak w przeszłości, kiedy pracowników wypożyczających książki musieli wspierać pracownicy innych oddziałów.

Od 2013 do 2017 r. ilość udostępnionych zbiorów drukowanych zmniejszyła się o ok. 30%. W tym samym okresie zmniejszyło się też o 80% wykorzystanie źródeł elektronicznych z domeny PW, a o prawie 100% wzrosło

¹ Członkiem IFLA jest Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich i Biblioteka Narodowa.

wykorzystanie źródeł elektronicznych dostępnych spoza domeny PW (*Sprawozdanie z działalności...*, 2016).

W bibliotekach przybywa e-zbiorów, zwiększa się liczba e-użytkowników, ewoluują zintegrowane systemy biblioteczne (np. ALEPH – ALMA). Wszystko to zmienia stopniowo strukturę organizacyjną bibliotek oraz wymusza nowe zarządzanie zbiorami tak, by były w swojej treści i formie optymalnie dostosowane do potrzeb społeczności akademickiej.

Czynniki, które w przeszłości wpływały na przemiany w bibliotekach, są obecne i dzisiaj. Nowe technologie pozwalają jednak na coraz lepsze rozwiązania, na usprawnienie/przyspieszenie procesów bibliotecznych, wymuszają inne zagospodarowanie przestrzeni bibliotek, wynikające ze zmiany struktury zbiorów (książki i e-książki, czasopisma i e-czasopisma) i konieczności dostawienia nowych urządzeń (komputery, skanery).

Dzisiejsza liczba dokumentów i użytkowników bibliotek jest nieporównywalna do żadnego innego okresu w dziejach człowieka. Wielokierunkowość kształcenia, różnorodność podręczników i nowe technologie są wyzwaniem i szansą dla biblioteki jako instytucji, która od zawsze, na miarę swoich czasów, musiała i umiała radzić sobie z gromadzeniem i przechowywaniem /porządkowaniem, selekcją i udostępnianiem dużych zbiorów.

Na przestrzeni wieków biblioteki wypracowały metody pracy na dużych zasobach, z których to umiejętności teraz korzystamy włączając doń najnowsze technologie informatyczne.

Potrzeby użytkowników biblioteki naukowej

Kategoryzacja użytkowników

Środowisko akademickie, corocznie powiększające się (*Sprawozdanie Rektora...*, 2017, s. 11), jest zróżnicowane pod względem poziomu kształcenia (studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia oraz III stopnia) oraz kierunków kształcenia (na Politechnice Warszawskiej w roku akademickim 2016/2017 było ich 48).

Podstawowe kategorie użytkowników biblioteki wyższej uczelni to: studenci stacjonarni i niestacjonarni, słuchacze studiów podyplomowych, doktoranci, pracownicy naukowo-dydaktyczni. Dodatkowo w kształtowaniu zasobów biblioteki należy uwzględnić: studia anglojęzyczne (w roku akademickim 2016/2017 prowadzone na 9 kierunkach Politechniki Warszawskiej), międzynarodową wymianę studentów i współpracę międzynarodową.

Studenci zagraniczni studiują na różnych kierunkach Politechniki Warszawskiej. Biblioteka Główna PW jest dla nich jedną z wizytówek Uczelni. Stanowią nieliczną², ale jednak powiększającą się grupę użytkowników, co ma znaczenie w kontekście umiędzynarodowienia Uczelni.

Dla każdej z tej kategorii użytkowników Biblioteka powinna mieć przygotowaną ofertę.

Potrzeby użytkowników

Potrzeby użytkowników to podstawa kształtowania zbiorów współczesnej biblioteki oraz wyznacznik zarządzania zbiorami, a wszelkie zmiany w preferencjach czytelników muszą być zauważane i uwzględniane w miarę możliwości organizacyjnych i finansowych.

Z badań przeprowadzonych od 23.02.2015 do 17.05.2015 w bibliotekach SBI (Strzelczyk, 2016), wynika, że najczęstszą przyczyną odwiedzin biblioteki, w ponad 80%, jest wypożyczanie książek do domu³. Na czytelnię jako miejsce pracy i nauki wskazywało około 55% badanych, około 31% przychodziło do biblioteki, aby korzystać z komputerów i Internetu.

Wyniki badań pokazują, podobnie jak badania przeprowadzone w innych bibliotekach akademickich, że użytkownik oczekuje od biblioteki zorganizowania mu dostępu do dokumentów (nośnik przestaje mieć znaczenie), miejsca do nauki oraz możliwości skorzystania z usług np. z urządzeń kopiujących (Dwornik, 2015). Inne oferty biblioteki, z punktu widzenia użytkownika nie mają priorytetowego znaczenia.

W roku akademickim 2015/2016 na Politechnice Warszawskiej studiowało 33 360 studentów, których uczyło 2514 nauczycieli (*Sprawozdanie Rektora*, 2016, s. 5). Porównując te dane z ilością aktywnych czytelników (takich, którzy wypożyczyli choć jedną książkę), których w 2015 roku było 24 364 (*Sprawozdanie z działalności...*, 2015, s. 29) widać, jak wielka praca jest jeszcze w bibliotekach do wykonania.

Poszukiwane książki coraz częściej można otrzymać w wersji online (IBUK Libra od roku 2008) i czytelnicy coraz chętniej korzystają z tej możliwości. W latach 2013–2016 liczba logowań do IBUK-a wzrosła z 17 058 do 39 467 (*Sprawozdanie z działalności...*, 2016, zał. 11).

² W roku akademickim 2014/2015 na Politechnice Warszawskiej studiowało 582 studentów zagranicznych (*Sprawozdanie Rektora...*, 2015, s. 12); w roku akademickim 2015/2016 – 920 studentów (*Sprawozdanie Rektora...*, 2016, s. 11), a w roku akademickim 2016/2017 – 992 (*Sprawozdanie Rektora...*, 2017, s. 11).

³ W 2015 r. w bibliotekach SBI zarejestrowanych było 24 364 aktywnych użytkowników (takich, którzy chociaż raz wypożyczyli książkę) (*Sprawozdanie z działalności...*, 2016, s. 29).

Wielu naszych użytkowników⁴ nie korzysta z oferowanych e-wydawnictw, co najprawdopodobniej jest wynikiem niedoinformowania niektórych wydziałów – widać to w raportach aktywności IP oraz tematyce e-wypożyczeń.

W promocji e-wydawnictw dobrym rozwiązaniem byłoby skorzystanie z doświadczeń Biblioteki Wydziału Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu wykorzystującego kody QR do „promocji i upowszechniania zasobów biblioteki oraz utworzenia obszaru informacyjnego dla użytkowników, w tym coraz liczniejszej grupy studentów zagranicznych” (Jeszke & Jeszke, 2014, s. 4).

Kody QR to przyjazne czytelnikom połączenie zasobów w wersji papierowej i elektronicznej, teraz możliwe do pobrania również z platformy IBUK Libra. Na platformie tej znajdują się skrypty i opracowania wydane przez Oficynę Wydawniczą Politechniki Warszawskiej. Połączenie książek stojących na regałach w czytelnicy z kodami QR pomogłoby propagować publikacje w wersji online i tym samym znacznie ograniczyć wydatki bibliotek SBI na zakup wydawnictw tradycyjnych, na początek z Oficyny Wydawniczej Politechniki Warszawskiej.

Studenci uczący się w języku angielskim potrzebują podręczników angielskojęzycznych, słowników ogólnych oraz zawierających słownictwo specjalistyczne. Oferta wydawnicza dla tej grupy studentów jest duża. Wydawcy zagraniczni oferują podręczniki pisane na potrzeby konkretnego kursu, m.in. z obudową internetową, często zawierające dodatki i suplementy. Ze względów merytorycznych, finansowych i organizacyjnych niezbędna jest tu współpraca nauczycieli akademickich z biblioteką, gdyż tylko prowadzący zajęcia może wskazać odpowiedni dla danego przedmiotu podręcznik, a biblioteka umożliwić do niego dostęp.

Tak zorganizowana współpraca w zakresie gromadzenia podręczników i e-podręczników wpłynęłaby na jakość i komfort kształcenia i na wizerunek biblioteki, która poprzez współorganizowanie warsztatu dydaktycznego, stałaby się niezbędnym ogniwem procesu edukacyjnego uczelni.

Przykładem dobrej współpracy Biblioteki Głównej PW z wydziałem i biblioteką wydziałową jest zakup podręczników dla studentów studiujących w języku angielskim na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa (MEL) PW. Wybór wersji podręcznika papierowej lub elektronicznej uzależniony jest od jego dostępności na rynku, liczby studentów uczestniczących w kursie, ceny, analizy przydatności w perspektywie 2–3 lat.

⁴ W roku akademickim 2015/2016 na Politechnice Warszawskiej studiowało 33 360 studentów, nauczycieli akademickich było 2515 (*Sprawozdanie Rektora...*, 2016).

Podręczniki w wersji papierowej kupowane i finansowane są w równych częściach przez Bibliotekę Główną i Bibliotekę Wydziału Mechanicznego Energetyki i Lotnictwa.

Podręczniki w wersji elektronicznej kupowane są przez Bibliotekę Główną i rejestrowane w katalogu. Dostępne są natychmiast po zakupie.

Nauczyciele akademicy współdziałający z biblioteką, tak jak to opisano powyżej, to sytuacja idealna. W przypadku pracowników innych wydziałów PW obserwujemy stopniowe osłabienie współpracy z Biblioteką Główną. Spowodowały je m.in. zdalny dostęp do czasopism, książek, baz danych, brak świadomości studentów i pracowników, że komfort prac zawdzięczają bibliotece i pracy bibliotekarzy⁵, a także możliwości zakupu wydawnictw finansowanych z różnorodnych źródeł (m.in. grantów, projektów), przekazywanych do bibliotek wydziałowych i instytutowych, gdzie udostępniane są na dogodniejszych niż w Bibliotece Główniej warunkach.

Sylabus jako łącznik pomiędzy studentem, wykładowcą a biblioteką

Jedną z form współpracy bibliotek z kadrą dydaktyczną i studentami powinien być sylabus zamieszczony na stronie Uczelni (*Katalog ECTS...*). Zawiera on spis zagadnień wraz z obowiązującą literaturą, które student ma opanować, by zdać egzamin z danego przedmiotu.

Połączenie literatury wskazanej w sylabusie z katalogiem biblioteki, gdzie można zaznaczyć, dla kogo dane wydawnictwo jest przeznaczone, winno stanowić obszar współpracy pomiędzy wykładowcą, studentem a bibliotekami SBI PW. Informacja o podręcznikach zapisana w sylabusach powinna stanowić wskazanie do zakupu, będąc tym samym uzasadnieniem dla wydatkowania środków finansowych.

Obecnie na tym obszarze sytuacja jest zła, szczególnie w zakresie literatury polecanej dla studentów studiujących w języku angielskim. Informacje przeznaczone dla tej grupy użytkowników są zamieszczane w sposób dowolny na stronach wydziałów, a zatem są rozproszone i trudne do prześledzenia.

Brak współpracy pomiędzy biblioteką a wykładowcami sprawia, że w wykazach zalecanej literatury występują błędy, nie są uwzględniane nowe wydania wskazywanych wydawnictw, a bywa i tak, że polecanych wydawnictw nie ma w zbiorach bibliotek SBI.

Mankamentem takiej sytuacji jest też brak możliwości zarządzania przez bibliotekę wskazanymi na krótki czas przed egzaminem wydawnictwami

⁵ Niekiedy słyszymy taką oto opinię: „po co przychodzić do biblioteki – przecież wszystko jest w Internecie”. Zdziwienie budzi nasza riposta: „zadbała o to biblioteka”.

i niemożność udostępnienia ich w czytelni w okresie sesji egzaminacyjnej (Dwornik, 2015, s. 2).

Przy źle zorganizowanej współpracy pomiędzy biblioteką a wykładowcą trudno efektywnie zarządzać księgozbiorem, w szczególności księgozbiorem dydaktycznym. Zdarza się, że biblioteka nie posiadając wiedzy, czy konkretna publikacja jest literaturą zalecaną, nie nabywa jej lub kupuje za mało egzemplarzy, co z pewnością nie wpływa dobrze na wizerunek biblioteki i zadowolenie użytkowników.

W latach 2002–2010 Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej rejestrowała w katalogu zalecaną literaturę dla poszczególnych wydziałów (Ryc. 1). Zarzucono jednak ten pomysł, tłumacząc to niechęcią wykładowców do sporządzania wykazów zalecanej literatury. Ta niechęć pozostała, ale sylabusy obowiązują i biblioteki nie mogą ich ignorować.

Ryc. 1. Opis wydawnictwa polecanego przez wykładowcę w Centralnym Katalogu Zbiorów Bibliotek PW

1001	a Paynter, Robert T.
24510	a Introductory electronic devices and circuits : b electron flow version / c Robert T. Paynter.
250	a 7th ed.
260	a Upper Saddle River : b Pearson Prentice Hall, c cop. 2006.
300	a XVIII, 988 s. : b il. kol. ; c 28 cm + e 1 dysk optyczny (CD-ROM).
504	a Indeks.
690	a ELEKTRONIKA
690	a URZĄDZENIA ELEKTRONICZNE
690	a OBWODY ELEKTRONICZNE
941	a eng
997	a J04 b Paynter
920	a 0-13-171639-5
FRM	a ks
FRM	a cd
NAB	a MEL0801
NAB	a MEL0511
NAB	a BG0512
NAB	a BG0703
LEC	a Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa b Instytut Techniki Ciepłej z Zakład Pomp Napędów i Siłowni c 2005/2006 x BG
LEC	a Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa c 2006/2007 x BG

Źródło: oprac. własne.

Może warto wrócić do zarzuconego pomysłu i raz jeszcze podjąć w tym zakresie współpracę z wykładowcami? Znacznie ułatwiłoby to bibliotekom zakup potrzebnej literatury i z pewnością byłoby mniej kosztowne niż kupowanie wydawnictw, co do których nie ma pewności, że będą zalecane przez prowadzących zajęcia. A może *Patron Driven Aquisition* (PDA) (Swords, 2011, s. 205) ma szansę być tym rozwiązaniem, który zaakceptują nauczyciele?

PDA jest narzędziem kształtowania kolekcji przez klientów biblioteki. To oni wskazują wydawnictwa do zakupu – płatnikiem jest biblioteka. Być może

takie zaproszenie do współpracy byłoby dobrze przyjęte w środowisku akademickim i zachęciłoby je do współpracy z nami.

Zaoferowanie przez bibliotekarzy pomocy wykładowcom, np. polegającej na wypowiedziach o kolejnych wydaniach i nowościach przy tworzeniu kanonu literatury, z pewnością zaowocowałyby trójstronną korzyścią. Bibliotekarze nie unikną dokonywania samodzielnych wyborów (to przecież nasza profesja), ale wsparcie prowadzących zajęcia w doborze literatury jest niezbędne wobec obecności na rynku wydawniczym dużej liczby podręczników, często równoległe w wersji papierowej i elektronicznej. Taka współpraca z nauczycielami akademickimi ułatwiłaby proces nauczania, bo biblioteki SBI stałyby się gwarantem dostępu do zalecanej literatury.

Podsumowanie

Nowa rzeczywistość stawia przed biblioteką wymóg budowy spójnego księgozbioru hybrydowego, tj. takiego, na który składają się wszystkie typy dokumentów, niezależnie od nośnika, na jakim się znajdują i spójnej aktywnej informacji o jego zawartości. Księgozbiór taki jest wynikiem ewolucji, jaką przechodzą od wielu lat zasoby bibliotek. Jest wsparciem w edukacji dla zróżnicowanego, wymagającego i dynamicznie zmieniającego się środowiska akademickiego XXI wieku. Budowanie księgozbioru uczelni, oprócz zaspakajania bieżących potrzeb użytkowników, musi dodatkowo uwzględniać archiwizację dorobku pracowników uczelni, do czego biblioteka jest zobligowana (*Zarządzenie nr 3/2017 Rektora...*, 2017).

Nowe technologie dają wszystkie te możliwości. Przy ich pomocy bibliotekarz może dotrzeć do dużej liczby informacji, którą powinien umieć wybrać, ocenić i dostarczyć tak, aby stanowiły dla zainteresowanych wsparcie, a nie kłopot (szum informacyjny).

To jest zadanie dla współczesnych bibliotek, w tym akademickich. Dotychczas owe budowanie księgozbioru biblioteki trwało latami i w dużym stopniu kształtowane było według kryteriów stanowionych przez bibliotekarzy. Z uwagi na rozwój nauki, wymogi nowoczesnej dydaktyki oraz użytkowników dobrze obeznanych z nowymi urządzeniami, takimi jak komputer, smartfon, tablet, przyszedł czas refleksji, już nie nad polityką gromadzenia, ale nad zarządzaniem zbiorami, uwzględniającym opcjonalne gromadzenie i udostępnianie zasobów i e-zasobów przy współpracy z innymi, zewnętrznymi bibliotekami (współpraca w zakresie katalogowania, zakupów, wypożyczeń i e-wypożyczeń) (Górny, 2002).

Umiejętne wyważenie potrzeb bieżących, budowanie wartościowej kolekcji jako zaplecza badań naukowych i dydaktyki, zabezpieczenie dorobku nauko-

wego dla przyszłych pokoleń, to trudne i odpowiedzialne zadania ze względów merytorycznych i finansowych.

Biblioteki jednak nie takie problemy rozwiązywały. Ważne jest, by nie ulegać bezkrytycznie kuszącym propozycjom łatwych rozwiązań np. wsparcia ze strony firm zewnętrznych. Biblioteka to jedyna w swoim rodzaju instytucja oferująca warsztat pracy dla uczących się i prowadzących badania naukowe, to „spójny organizm”, który trzeba wspierać m.in. poprzez najnowsze technologie, ale doboru muszą dokonywać dobrze wykształceni bibliotekoznawcy i praktycy kierujący się potrzebami dobrze znanych im użytkowników. Nikt się wówczas nie będzie obawiać, czy „użytkownicy zadowolą się wyłącznie elektronicznymi źródłami informacji?; co się stanie, gdy powyżej wspomniane projekty udowodnią, że biblioteki akademickie XXI wieku straciły swą centralną funkcję, jako skarbnice kultury, danych, informacji i wiedzy?” (Karwasińska & Karwasiński, 2013).

Najlepsze doświadczenia w pracy bibliotekarskiej w połączeniu z otwarciem na nowe wyzwania powinno podpowiedzieć, jak zadziałać, aby biblioteka była miejscem, bez którego społeczność akademicka nie może się obyć, a dla bibliotekarzy stanowiła nie tylko miejsce pracy, ale i źródło satysfakcji zawodowej. Aby tak się stało, musimy znać oczekiwania, potrzeby, preferencje użytkowników i umieć je uznać, być o krok przed nimi.

Należy patrzeć na bibliotekę z perspektywy użytkownika-klienta. Klientami bywamy wszyscy, postawmy się więc w roli naszego czytelnika. Rzetelna odpowiedź na to pytanie powinna nadać kierunek właściwym zmianom.

Nowe technologie to szansa na uczynienie biblioteki akademickiej – kolejny raz – jedynym w swoim rodzaju miejscem do zdobywania wiedzy i źródłem dokumentów do prowadzonych badań naukowych. To nasz czas i ważne jest, by tego czasu nie zmarnować, bo, jak zauważa Grażyna Piotrowicz, „organizacje i grupy zawodowe ewoluują jednak znacznie wolniej niż innowacje technologiczne, dlatego przeżycie bibliotek akademickich w okresie dynamicznych przeobrażeń jest zależne nie tylko od zdolności do zaadaptowania zmian, ale od tego czy potrafią to zrobić szybko” (2004, s. 220).

Bibliografia

- 2012 top ten trends in academic libraries. A review of the trends and issues affecting academic libraries in higher education (2012). *College and Research Libraries News*, 6 (73). Pobrane 28 marca 2017, z: <https://crln.acrl.org/index.php/crlnews/article/view/8773/9334>
- 2016 top trends in academic libraries. A review of the trends and issues affecting academic libraries in higher education (2016). *College and Research Libraries News*, 6 (77), 274–281. Pobrane 30 marca 2017, z: <https://crln.acrl.org/index.php/crlnews/article/viewFile/9505/10797>

- Dwornik, Agnieszka (2015). Czytelnik, usługi, jakość – nowe rozwiązania w Bibliotece KU Leuven. *Biuletyn EBIB*, 8 (161). Pobrane 20 marca 2017, z: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/401/561>
- Górny, Mirosław (2002). Od gromadzenia zbiorów do zarządzania zbiorami. W: *Stan i potrzeby polskich bibliotek uczelnianych. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej, Poznań, 13–15.11.2002 r.* (s. 107–124). Poznań: Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu.
- Jeszke, Łukasz & Jeszke, Natalia (2014). Kody QR jako punkty informacyjne w bibliotece. *Biuletyn EBIB*, 7 (152). Pobrane 31 marca 2017, z: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/264/452>
- Johnson, Sharon i in. (2012). Kształtowanie kolekcji e-zasobów: wytyczne dla bibliotek. Pobrane 31 marca 2017, z: <https://www.ifla.org/files/assets/acquisition-collection-development/publications/electronic-resource-guide-pl.pdf>
- Karwasińska, Emilia & Karwasiński, Piotr (2013). Kształtowanie nowej tożsamości bibliotekarza w erze zmian technologicznych i mobilności usług bibliotecznych. Pobrane 24 marca 2017, z: <http://hdl.handle.net/10593/7884>
- Katalog ECTS Politechniki Warszawskiej (b.d.). Pobrane 20 marca 2017, z: <https://ects.coi.pw.edu.pl/menu2/programy>
- Piotrowicz, Grażyna (2004). Model hybrydowy współczesnej polskiej biblioteki akademickiej. W: *Konferencja na temat Polskie biblioteki akademickie w Unii Europejskiej, Łódź, 23–25 czerwca 2004 r.: materiały konferencyjne* (s. 219–229). Dostępne również online http://bg.p.lodz.pl/konferencja2004/pejne_teksty/piotrowicz.pdf
- Sprawozdanie Rektora z działalności Politechniki Warszawskiej w okresie: 1.09.2014–31.08.2015 (2015). W: *Biuletyn Informacji Publicznej Politechniki Warszawskiej*. Pobrane 15 marca 2017, z: <https://www.bip.pw.edu.pl/var/pw/storage/original/application/a6195fb4daf2ae75467d93bc906364e.pdf>
- Sprawozdanie Rektora z działalności Politechniki Warszawskiej w okresie: 1.09.2015–31.08.2016 (2016). W: *Biuletyn Informacji Publicznej Politechniki Warszawskiej*. Pobrane 15 marca 2017, z: <https://www.bip.pw.edu.pl/var/pw/storage/original/application/28c2d62ee108e8095f58d5c61fec5b62.pdf>
- Sprawozdanie Rektora z działalności Politechniki Warszawskiej w okresie: 1.09.2016–31.08.2017 (2017). W: *Biuletyn Informacji Publicznej Politechniki Warszawskiej*. Pobrane 15 marca 2017, z: <https://www.bip.pw.edu.pl/var/pw/storage/original/application/dc2b3405eaba5a8816c0b059c3b21481.pdf>
- Sprawozdanie z działalności Biblioteki Głównej i bibliotek systemu bibliotecno-informacyjnego Politechniki Warszawskiej za rok 2015 (2016). Pobrane 15 marca 2017, z: http://www.bg.pw.edu.pl/dane/sprawozdania/Sprawozdanie_za_rok_2015.pdf
- Sprawozdanie z działalności Biblioteki Głównej i bibliotek systemu bibliotecno-informacyjnego Politechniki Warszawskiej za rok 2016 (2017). Pobrane 20 marca 2017, z: http://www.bg.pw.edu.pl/dane/sprawozdania/Sprawozdanie_za_rok_2016.pdf
- Statut Politechniki Warszawskiej (2015). Pobrane 20 marca 2017, z: https://www.bip.pw.edu.pl/content/download/25194/238205/file/obwieszczenie_nr_1_2017_ZAŁĄCZNIK%1f_STATUT_TEKST_JEDNOLITY.pdf
- Strzelczyk, Edyta (2016). Jak nas oceniają użytkownicy? Badanie satysfakcji użytkowników bibliotek systemu bibliotecno-informacyjnego Politechniki Warszawskiej. *Przegląd Biblioteczny*, 3 (84), 407–423.
- Swords, David S. (ed.) (2011). *Patron driven acquisitions: history and the best practices*. Berlin: De Gruyter.

Gromadzenie i zarządzanie zbiorami...

Zarządzenie nr 3/2017 Rektora Politechniki Warszawskiej z dnia 29 stycznia 2014 r w sprawie centralnego systemu ewidencji i archiwizacji dorobku piśmienniczego, wydawniczego i dydaktycznego, pracowników, doktorantów, studentów i jednostek Uczelni oraz Repozytorium Politechniki Warszawskiej (2017). Pobrane 24 marca 2017, z: <https://www.bip.pw.edu.pl/var/pw/storage/original/application/35070c4c9d7dbeff769c144c7ecdca18.pdf>

Collection and management of collections in the academic library From the experience of Main Library of the Warsaw University of Technology

ABSTRACT: In the paper management of Main Library of the Warsaw University of Technology collection during last decade has been discussed. It was discussed matter of collection (in classic and digital version), their development, dependence and autonomy. It was discussed dilemmas about creating library collections. The issue was raised about books collection for academic society, especially for foreign student. The matter was raised about cooperation between the Library and Academy in order to improve quality of education.

KEYWORDS: collecting of resources, management of resources, academic libraries, library environment, user support